

30.06.2022

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА ОСНОВІ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ:
ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПІДРУЧНИКІВ
В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Лисак В.А. - Бурхливий розвиток інструментальних середовищ для Інтернет зачепив практично всі сфери програмування. Однією з цих розробок стало створення засобів, що дозволили навіть непрофесіоналам створювати електронні посібники (підручники), котрі мають стандартний і звичайний для користувачів Windows інтерфейс, а з іншого боку, – дозволили створювати ефективне середовище навчання. Мова йде про систему Microsoft HTML Help. Розробка ЕНМК здійснюється на основі гіпертекстової технології.

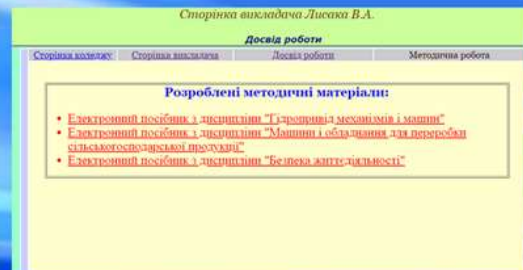
Електронний підручник - електронний програмний комплекс з навчальним матеріалом і тестами з конкретної дисципліни. Електронний підручник не може бути зведений до паперового варіанту без втрати дидактичних якостей. Електронний підручник будується на гіпертекстовій основі та призначений для самостійного вивчення теоретичного матеріалу з курсу. Електронний підручник – це інформаційна система (програмна реалізація) комплексного призначення, яка забезпечує за допомогою єдиної комп'ютерної програми, без звернення до паперових носіїв інформації, реалізацію дидактичних можливостей засобів ІКТ у всіх ланках дидактичного циклу процесу навчання.

Розвиток комп'ютерних технологій викликають появу нових підходів до освітнього процесу.

Програмою діяльності Кабінету Міністрів України у частині реформування освіти передбачено підвищення якості фахової передвищої, а реформування її змісту передбачає створення сучасних електронних освітніх ресурсів, зокрема, електронних підручників.

Використання електронних підручників – це розвиток творчого, інтуїтивного мислення; естетичне виховання за рахунок використання можливостей графіки, мультимедіа; розвиток комунікативних здібностей; формування умінь приймати оптимальне рішення; формування інформаційної компетентності й інформаційної культури.

На сьогодні не існує єдиного підходу до класифікації електронних засобів навчального призначення, а також визначеності з термінологією в означеній сфері.

Стосовно трактування поняття «електронний підручник», то аналіз наукової літератури показав, що існують різні визначення означеної дефініції.

Так, аналізуючи різні підходи до його трактування, виокремлюються два погляди на означене поняття:

1. Електронний підручник є окремим елементом електронного навчально-методичного комплексу, в який входять також довідники, глосарії, лабораторні практикуми, фонди тестів, комп'ютерні тренажери та ін. В цьому випадку електронний підручник підтримує лише функцію подання нового матеріалу, всі інші його функції покладаються на інші модулі навчально-методичного комплексу;

2. Електронний підручник сам являє собою програмно-методичний комплекс, що забезпечує подання нового теоретичного матеріалу, містить пакет навчальних, контролюючих та інших програм, методичні вказівки для роботи з електронним підручником, організації занять, тренувальної навчальної діяльності. В такому трактуванні враховані функції, що покладаються на електронний підручник, і функції програмно-методичних комплексів, які не притаманні електронним підручникам.

Використання е-підручників у навчальному процесі диктується викликами сьогодення щодо оновлення змісту освіти. Проте їх застосування має як свої переваги, так і певні ризики. Так, до переваг електронного підручника порівняно з традиційними навчальними підручниками відносяться:

1. Більш висока технологічність електронного підручника. Вона забезпечена простотою схеми і способу її втілення, універсальністю призначення, високою доступністю для користувачів, легкістю та дешевиною розмноження, відкритістю для подальшого удосконалення, широкою сумісністю з різними модифікаціями комп'ютерної техніки, високою автоматизацією функцій, економічністю в роботі, можливістю обмінюватися навчальною інформацією в електронних мережах тощо.

2. Більш високий рівень системності подання навчально-методичних матеріалів з навчальної дисципліни в е-підручнику. Він досягається за рахунок систематизації навчальних, методичних, наукових, інформаційно-довідкових матеріалів у банку даних, комплексування видів і засобів подання інформації в чіткій відповідності з навчальною програмою, основними формами і методами проведення занять.

3. Велика розмаїтість функцій електронного підручника, що значно підвищує його універсальність і дидактичні можливості. Це особливо важливо для пошуку нових форм і методів навчання, автоматизації поточного та підсумкового контролю знань, що мінімізує суб'єктивний фактор в оцінюванні знань.

Інформатизація освіти, швидкий розвиток та удосконалення інформаційних технологій вимагає нового підходу до засобів навчання, диктує необхідність розробки та впровадження в освітню практику електронних підручників.

Запровадження е-підручників у навчальний процес показує їх ефективність, і в перспективі вони, безсумнівно, відіграватимуть важливу роль у підвищенні якості навчання сучасного покоління студентів.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у ґрунтовному вивченні досвіду європейських країн з проблеми розробки, впровадження та використання електронних підручників, а також в експериментальній перевірці ефективності використання е-підручників в освітньому середовищі закладів освіти.

